

Kortfattade lösningsförslag: Numerisk Analys 2008-08-21

1. (a) Se föreläsningssanteckningarna.

(b)

$$\kappa_\infty(\mathbf{A}) = \|\mathbf{A}\|_\infty \|\mathbf{A}^{-1}\|_\infty = 2(1 + 1/\epsilon), \text{ ty } 0 < \epsilon \leq 2 \text{ och } \mathbf{A}^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -1/\epsilon \\ 0 & 1/\epsilon \end{bmatrix}$$

(c) $f'(1.24) \approx (f(1.24 + h) - f(1.24))/h$. Ett bra värde brukar vara $\epsilon_{mach}^{1/2} \approx 10^{-8}$.

(d) $1/0 = \text{Inf}$, $\cos(\text{Inf}) = \text{NaN}$, $1/\text{NaN} = \text{NaN}$, $\cos(\text{NaN}) = \text{NaN}$. $\cos(1)/0 = \text{Inf}$, $1/\text{Inf} = 0$, $\cos(0) = 1$. Så svaret blir NaN , 1 .

(e)

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

(f) Låt $\sigma = \pm 1$ vara tecknet på $a_{j,k}$ och tag $\mathbf{x} = \mathbf{e}_j - \sigma \mathbf{e}_k \neq \mathbf{0}$ (ty $j \neq k$). Då är:

$$\mathbf{x}^T \mathbf{A} \mathbf{x} = a_{j,j} - \sigma a_{j,k} - \sigma a_{k,j} + a_{k,k} = a_{j,j} - 2\sigma a_{j,k} + a_{k,k} \leq 2 \max(a_{j,j}, a_{k,k}) - 2|a_{j,k}| \leq 0$$

så $\mathbf{A}$ är inte positivt definit.

(g) Eftersom $\mathbf{A}$ har full rang kan vi använda normalekvationerna för att ta fram lösningen:

$$\mathbf{x} = (\mathbf{A}^T \mathbf{A})^{-1} \mathbf{A}^T \mathbf{b} = (\mathbf{R}^T \mathbf{Q}^T \mathbf{Q} \mathbf{R})^{-1} \mathbf{R}^T \mathbf{Q}^T \mathbf{b} = \mathbf{R}^{-1} \mathbf{R}^{-T} \mathbf{R}^T \mathbf{Q}^T \mathbf{b} = \mathbf{R}^{-1} \mathbf{Q}^T \mathbf{b}$$

eftersom $\mathbf{R}$ är inverterbar och $\mathbf{Q}$ är ortogonal.

2. $x_{k+1} = x_k - (x_k \sin x_k - 1)/(\sin x_k + x_k \cos x_k)$. Skriv problemet som $\sin x = 1/x$. Rötterna är de x för vilka kurvorna $\sin x$ och $1/x$ skär varandra (oändligt många positiva rötter). $1/x > \sin x$ då $x = 1$ och $1/x < \sin x$ för $x = \pi/2$. Pga kontinuiteten existerar minst en rot i intervallet (exakt en eftersom $1/x$ och $\sin x$ är strängt monotona i intervallet).

3. Inför $y_1 = u$, $y_2 = v$, $y_3 = y_2' = v'$ samt $y_4 = y_3' = v''$. Systemet övergår i:

$$\begin{cases} y_1' = -ty_1 + 5y_2 - 3(y_3)^2 - y_4 \\ y_2' = y_3 \\ y_3' = y_4 \\ y_4' = y_1 + y_2 - y_3 y_4 - t \end{cases}, \quad \begin{cases} y_1(-3) = 0 \\ y_2(-3) = -1 \\ y_3(-3) = 2 \\ y_4(-3) = -3 \end{cases}$$

```
function [t, y] = uppg3
[t, y] = ode45(@f, linspace(-3, 0), [0 -1 2 -3]');
```

```
function yp = f(t, y)
yp = [-t*y(1)+5*y(2)-3*y(3)^2-y(4); y(3); y(4); y(1)+y(2)-y(3)*y(4)-t];
```

4. a) Vi gör ansatsen: $p(t) = x_1 + x_2(t-1) + x_3(t-1)(t-2)$. Interpolationsvillkoren ger ekvationerna: $1 = x_1$, $3 = x_1 + x_2 \cdot 1$, $9 = x_1 + x_2 \cdot 3 + x_3 \cdot 3 \cdot 2$. Alltså $x_1 = 1$, $x_2 = 2$ och $x_3 = 1/3$ varför polynomet blir: $p(t) = 1 + 2(t-1) + (t-1)(t-2)/3$.

b) Formeln skall vara exakt för polynom x^k , $k = 0, 1, \dots, m$ där m är så stort som möjligt. Vi noterar att om formeln är exakt för $k = 1$ så är den exakt för alla udda k . Vi får ekvationerna:

$$\begin{cases} 2 = w(1 + 1 + 1), & k = 0 \\ 0 = w(-a + b + a), & k = 1 \\ 2/3 = w(a^2 + b^2 + a^2), & k = 2 \end{cases}$$

Ekvationerna satisfieras av $w = 2/3$, $a = 1/\sqrt{2}$ och $b = 0$. När $k = 3$ blir integralen 0 vilken också metoden ger. När $k = 4$ blir integralen $2/5$ men metoden ger $1/6$. Så det polynomiella gradtalet är tre.

5. Resultatet är en skalär, kalla den γ . Vi skriver om uttrycket:

$$\begin{aligned} \gamma &= \mathbf{a}^T \mathbf{A}^{-T} (\mathbf{A}^{-1} + 2\mathbf{I})^{-1} \mathbf{a} = \mathbf{a}^T [(\mathbf{A}^{-1} + 2\mathbf{I})\mathbf{A}^T]^{-1} \mathbf{a} = \mathbf{a}^T [(\mathbf{A}^{-1} + 2\mathbf{I})\mathbf{A}]^{-1} \mathbf{a} = \\ & \mathbf{a}^T (\mathbf{I} + 2\mathbf{A})^{-1} \mathbf{a} = \frac{1}{2} \mathbf{a}^T \left(\frac{1}{2} \mathbf{I} + \mathbf{A} \right)^{-1} \mathbf{a} \end{aligned}$$

Vi behöver en extra vektor, $\mathbf{t}$.

$a_{kk} = a_{kk} + 1/2, k = 1, \dots, n$	$n +$
beräkna $\mathbf{A}$ s LU-faktorisering, spara i $\mathbf{A}$	$n^3/6 +, *$
$\mathbf{t} = \mathbf{a}$	kopiera
lös $\mathbf{L}\mathbf{U}\mathbf{t} = \mathbf{t}$	$n^2 +, *$, skriv över $\mathbf{t}$
bilda $\gamma = (1/2)(\mathbf{a}^T \mathbf{t})$	$n +, *$

Faktoriseringskostnaden dominerar med $n^3/6 +, *$. Observera att operationer som $\mathbf{t} = \mathbf{A}\mathbf{t}$ inte kan utföras utan extra minne. Dessutom skriver vi över högerleden med lösningarna. Det är därför jag har delat upp beräkningen i steg.

6. Logaritmera och multiplicera upp nämnaren:

$\log R = (p_1 + p_2 T)/(1 + p_3 T)$, $(1 + p_3 T) \log R = (p_1 + p_2 T)$. Samla alla parametrarna på en sida: $p_1 + p_2 T - p_3 T \log R = \log R$. Raderna i $\mathbf{A}$ innehåller $[1, T_k, -T_k \log R_k], k = 1, \dots, m$. $\mathbf{b}$ -vektorn består av $\log R_k$ -värdena och $\mathbf{x}$ -vektorn innehåller de tre parametrarna, $\mathbf{x}^T = [p_1, p_2, p_3]$.